

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Järrestad Adress: f.d. fiskaren
 Socken: SIMRISHAMN Berättat av: Bernt Nilsson
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1862 i Simrishamn

Adress: Skepparegatan 16, Simrishamn. Födelsedag: 6/2

Laxfiske.	s. 1.
Släkttraditioner.	s. 8.
Myteri på fartyget.	s. 10.
Övriga levnadsförhållanden.	s. 10.
Julen.	s. 11.
Stjärngossar.	s. 11.
Picka ägg.	s. 12.
Kristihimmelsfärdsdagen.	s. 13.
Konstberidning av hästar.	s. 14.
Majstång.	s. 14.
Ljusinbrinningsfesten.	s. 14.
Kvinnornas spättfiske.	s. 15.
Söka kloka vid fiske.	s. 15.
Postäventyr på linjen Bornholm-Simrishamn 1840.	s. 16.

ACC. N:R.

M. 7627:1

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Järrestad Adress:
Socken:-- Simrishamn Berättat av: Bernt Nilsson
Uppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Laxfiske.

I mina pojkar var laxgarn, sådana som nu användas, något okänt vid denna kust. Då använde man linor. En laxlina var omkring 30/trettio/ famnar lång samt var försedd med tre krokar med sänken nedtill. Båtlagen hade i allmänhet en 50-60 linor vardera. I september brukade man sätta ut linorna, och så fingo de stå kvar i sjön vintern över eller till ut i april eller maj. Varje lina förankrades i botten med sin ena ända, medan den andra var fri. Härigenom kunde linan röra sig i en cirkel, allteftersom strömmarna gingo. Hela kusten ända från Sandhammaren, där "Örnarna" d.v.s. fiskarna från Örnahusen, började, och ända till Vitemölla var belamrad med laxlinor. Det var Örnahus- och Skillingebor, Brantevikare och Simrishamnare, "Baskare"/d.v.s. Baskemöllabor/ samt Viks- och Kiviksbor, som voro laxfiskare på den tiden. Varje samhälle hade en mängd linor ute. På morgonen så snart dagen tittade fram, stack man iväg till sjöss för att vitta redskapen, som man hade placerade ett par mil från land. Var det vind, så seglade man, annars fick man ro. Utkomna till ort och ställe gick man från lina till lina och tittade efter om någon lax fastnat. Var så fallet hamnade den i båten, och nytt bete- en hel sill- sattes på kroken. Under motiga förhållanden kunde hela dagen gå åt, innan man blev klar med linorna, och hem kom man först vid skymningen. Vissa år var det rika laxdrifter längs kusten, och då kunde det bli präktig lön för mödan, men det inträffade också, att det knappt fanns lax i sjön.

Min far var bleking och flyttade till Simrishamn år 1861 /sextioett/. Vid den tiden hade man börjat med laxgarn vid Blekingelandet, och så snart jag var så pass stor att jag kunde följa med på sjön, började vi så nätt med dessa redskap, som ingen förr sett vid denna kust. Men först år 1887/åttiosju/

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M 7627:2.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Järrestad Adress:
Söcken: Simrishamn Berättat av: Bernt Nilsson
Uppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

satte vi igång på allvar. Det var min far och jag och en sväger, som hette Oscar Pettersson. Vi hade lagt oss till med sextio stycken laxgarn, och den 12 januari gick vi för första gången ut. Vid skymningen hade vi garnen utsatta, och nu skulle vi ligga och driva med dessa, tills det blev morgon. Det var en bitande kall natt, jag minns den som i går. Vi hade visserligen däckat vår båt - det var också något nytt vid kusten, där endast öppna båtar förekommo på den tiden - men det var omöjligt att sova på grund av den starka kylan. Emellertid blev det liksom varmare inom oss på morgonen, ty då vi dragit garnen, hade vi 11/elva/stora laxar på båtbottnen. Nästa natt hade vi lika många, och de närmaste nätterna fick vi 17, 17, 18 och 16 laxar. Det var fångster! Den första veckan hade lämnat oss i inkomst omkring 1,000 /ett tusen/ kronor eller lika mycket som garnen kostat. Nåja, jag erkänner villigt, att första veckan hade vi en riktig stormtur, och det var visst inte alla veckor som vi hade sådana fångster. Många gånger hade vi nästan ingenting alls. Som alltid vid fiske var det en ständig växling, litet eller ingenting den ena dagen, mycket den andra dagen. Den bästa vinter under mina fyrtio år som laxfiskare inträffade några år senare. Far var inte med då längre, så vi voro endast två. Den vintern hade vi sammanlagt mer än 200 /två hundra/ lispund lax/ett lispund=8.5 kg./, och som priset var omkring 10 kronor pr lispund, gav oss den vintern 2.500 kronor, och det var ju ett helt annat värde i pengarna på den tiden än nu.

Våra fångster den där veckan jag talade om blevo ganska snart kända längs hela kusten, och samma år satte man allmänt igång i fiskelägena med att binda laxgarn. Redan nästföljande vinter var det inte många som, som inte hade laxgarn ute. Det var si och så med linorna. Var det gott om sill i sjön, så bet laxen

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7627:3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Järrestad Adress:
-Socken-: Simrishamn Berättat av: Bernt Nilsson
Uppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

nästan aldrig på krokarna, hur gott om lax det än var. Med garn är det något helt annat. Finns det bara laxdrifter, kan man vara så gott som säker på fångst.

Ska' jag berätta om vinternätterna ute på sjön? Ja, de voro ganska hemska för det mesta. För oss gick det kanske an, för vi hade vår däckade båt, men de flesta hade odäckade farkoster. När garnen vid fyratiden på eftermiddagen voro satta, hade man den långa natten framför sig. Ingenting att göra hade vi, endast att låta natten gå. För att inte bli överseglade hade vi en lykta på båten, och sedan vi tänt den, gingo vi till kojs, påpälsade i så mycket kläder vi kunde ha på oss. Men hur vi än voro klädda bet kölden som vassa nålar genom allt och gjorde oss till sist alldeles stelfrusna. Då och då var det att stiga upp och ta reda på väder och vind och försöka stampa en smula värme i kroppen. Och så på morgonen hade vi att i timmar stå och draga de ofta isiga garnen.

Det var huvudsakligen på höstarna som vi kunde hålla på med laxfisket utanför denna kust. Sedan drog laxen till andra farvatten, och då var det att följa med. Ofta stod den inne vid Bornholm, och där kunde ibland ligga samtidigt över ett hundra båtar på laxfiske. De flesta voro från Blekinge, och så var det vi från ostkusten samt en del bornholmsdanskar. Ett stycke fram på nyåret begav sig laxen ej så sällan ned mot tyska kusten, i synnerhet den pommerska, och där nere har jag legat många vintrar. Vi hade proviant ombord för ett par tre veckor, och om vädret var skaplig, lågo vi ute tills vi hade fått ordentliga fångster. Då sökte vi land, där sådant låg närmast. I Stralsund, Kolberg, Stolpemünde, Danzig, Memel m.fl. nordtyska städer har jag sålt mycken lax i min dag, och jag kände mig ungefär lika hemma där som i Simrishamn.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7627:4

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Järrestad Adress:
Söcken: S i m r i s h a m n Berättat av: Bernt Nilsson
Uppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- Under fiskefärderna i södra Östersjön var det att bli kvar där nere så länge fisket varade, och det kunde gå två och tre månader mellan varje gång jag var hemma här i staden. Det var ju inte precis roligt för mina närmaste, då jag låg ute så länge, för de visste aldrig om jag levde eller låg på sjöbotten. Och svårt hade jag alltid att få folk att följa med mig. Jag hade ord om mig att inte sky varken väder eller vind, och en vinter blev jag i brist på någon annan tvungen att ta med mig en murare här ifrån staden. Vi lågo ute en månads tid, och ett gott fiske gjorde vi, men då vi kommo hem igen bad han Gud bevara sig att följa med Bernt Nilsson oftare/Bernt Nilsson är känd längs hela kusten för att ha varit en av de skickligaste och mest oförvägna fiskarna mellan Sandhammaren och Åhus; upptecknarens anmärkning/. Men det var ju så, att ville man förtjäna någonting, så fick man inte vara rädd av sig. Och rädd var jag kanske aldrig, även om jag mer än en gång i storm och oväder jagades fram över Östersjön med döden i kölvattnet.

Ska' jag tala om några mera anmärkningsvärda händelser under laxfisket förr i tiden, får jag kanske börja med året 1887 eller samma år som vi började med laxgarnen. Det var den 12 mars, Victoriadagen, och det var lugnt och soligt väder då vi begåvo oss ut. På natten blåste det upp en våldsam nordostlig snöstorm, som varade hela natten och hela nästa dag. Ett femtiotal laxbåtar voro då ute, ett par tre mil utanför kusten här. Det gällde bara att komma till land, likgiltigt var. I den ogenomträngliga snöyran kunde ingen orientera sig utan det var bara att segla på i den riktning, där man trodde land låg. Under natten var det en hel del båtar, som gingo på land på skilda delar av kusten. I lyckliga fall räddade sig besättningen in på stranden medan båten slogs i kras i bränningarna, men flera lax-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M. 7627:5

Landskap: Skåne Uppptecknat av: Walter Welin
Härad: Järrestad Adress:
Söcken: Simrishamn Berättat av: Bernt Nilsson
Upppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

fiskare fingo den natten sätta livet till. Dagen efter lät man på Garveriet här i staden ångvisslan tjuta hela dagen för att vägleda de fiskare, som voro ute i snöstormen. Då denna äntligen lagt sig, märkte man förödelsens styggelse litet överallt. En Simrishamnsbåt hittade man drivande ett stycke ute till sjöss, men alla besättningssmännen voro borta. I bukten nere vid Ystad fann man en annan kringdrivande båt, där det på botten låg två inhjälfrusna fiskare, och liknande var det på andra håll.

Vad mig själv angår så hade jag kanske min största och mest otäcka upplevelse året 1891/nittioett/. Då hade jag i januari kommit in till Bornholm, där det var gott om lax. Den 13:e, ett stycke ut på kvällen, blev det plötsligt en rasanade snöstorm från sydväst. Jag hade endast en 16-årig pojke med mig, och han var så ifrån sig av förskräckelse, att jag hade mera besvär än nytta av honom. Söka land var inte att tänka på, och med ett enda litet snibbsegel tillsatt var det bara att söka hålla sjön. Vi dansade runt hela natten i den svåra sjögången och den ogenomträngliga snötjockan. Först dagen efter på eftermiddagen lyckades vi taga oss in till Nexö. Hälften av garnen hade vi förlorat.

Det blev vackert väder igen, och efter ett par dagar stucko vi ut för att leta efter de förlorade redskapen. I två dygn lågo vi ute, men några garn hade vi inte funnit, och så beslöto vi oss för att gå till Simrishamn. Men så blev det en ny storm, och eftersom den kom från sydost, var det oss omöjligt att taga oss tillbaka till den danska ön. Vid åttatiden på kvällen passerade vi denna och fortsatte mot det svenska fastlandet. Plötsligt voro vi mitt inne i ett väldigt isbälte, och för att inte spränga sönder båten var det att taga ner nästan alla segel och följa isen. Emellertid sökte jag så mycket som möjligt pressa oss in mot land till, och vid sextiden på morgonen voro vi

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

7627:6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Järrestad Adress:
Söcken: Simrishamn Berättat av: Bernt Nilsson
Uppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

söder om Simrishamn. Isbandet höll oss fortfarande fast, och först norr om staden lyckades jag få båten in i Tobisviken, där jag ankrade upp. Isen fortsatte att rutscha nordpå med en 6-7 knops fart, och varje ögonblick väntade jag att den skulle riva upp båten. Inne vid hamnen stod det fullt med folk och åg vår nödställda belägenhet, men ingen gjorde min av att rädda oss, ehuru det inte hade varit förenat med någon större fara att bringa hjälp.

Till sist förstod jag att det var farligt att stanna kvar längre i den hastigt drivande isen, och bort på eftermiddagen lättade vi ankare, gävo oss åter i isens våld och drevo med denna nordpå. Uppe vid Baskemölla lyckades vi komma in mot land, och här fattades det inte folk som ville bispringa oss. Ett hundratal fiskare strömmade till, och så småningom hade de oss lyckligt bärgade och båten uppdragen på land. Det är lätt att tänka sig hur medtagna vi voro när vi äntligen stodo på landbacken. Och båten var det nästan lika illa med. Under hela botten var den fullständigt upptrasad och alldeles blankpolerad av isen. Jag är glad över att ha sluppit vara med om flera dylika fiskefärder.

Den största katastrof, som någonsin inträffat med laxfiskare här från kusten skedde året 1897, och som vanligt var det en snöstorm som var orsaken till olyckorna. Det var i mars månad, och de som voro med då glömma säkert aldrig vad som inträffade. 37/trettiosju/laxbåtar lägo nere i "Bornholmshålet" natten till den 22:a. På morgonen vid tvåtiden växte det upp en sällsynt hård storm. Som vanligt vid sådana tillfällen stannade vi i början kvar därute och satte i gång med att rädda garnen. Under tiden vi höllo på att draga dessa började snön falla. Den vräkte ned i massor, och det dröjde i ett och ett halvt dygn innan snöstormen bedarrat. Hela tiden var sjön som en kokande

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

7627:7.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Järrestad Adress:
-Socken:- Simrishamn Berättat av: Bernt Nilsson
Uppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

kittel. Det dånade och larmade runt omkring oss, och snötjockan var så tät, att man inte kunde se en hand framför sig. Hela den stora fiskeflottan blev skingrad som agnar för vinden, och hur de olika besättningarna hade det, innan de en efter en gingo under, finns det ingen som kunnat berätta om. Vi som blevo kvar kunna endast tala om vad vi själva upplevde. Från Simrishamn voro vi sex båtlag. Min båt och två andra kommo som genom ett underverk in till Bornholm, men de övriga tre båtarna hördes det aldrig av. Av dessa tre voro de två bemannade med far och tre söner. Alla gingo bort. Från Vitemölla var det tre båtlag ute, och ingen av männen ombord vände hem igen. Sammanlagt var det 27/tjugosju/ laxbåtar, som under den snöstormen gingo under med man och allt. De flesta hörde hemma i Blekinge. Av de tio båtar som undgingo katastrofen kommo några i land här på kusten, några på Bornholm, en båt jagades åstad långt söderut och kom till sist till Stralsund, en annan till Trälleborg. Det blev femtio änkor efter den snöstormen, och hur många barn som blevo faderlösa vet jag inte, men jag skulle vilja gissa på ett par tre hundra. Det var sorg och elände utan alla gränser i en mängd fiskarehem, och ännu lever det vid kusten mycket folk, vars närmaste voro med den gången och gingo under.

Att det förr förekommo så många olyckor just under laxfisket, berodde på att man endast hade segelbåtar att lita på. Man var helt prisgiven åt väder och vind. Många gånger hade man land i närheten, då ett öväder bröt ut, men kunde inte taga sig dit på grund av vidriga vindförhållanden. Så var det att fara dit vädret jagade en, och då kunde det inträffa, att det bar rakt i dödens armar. Laxfisket i våra dagar kan vara ohyggligt ibland, nu också, men tack vare de motordrivna farkosterna kan man i allmänhet komma dit man vill. Det är den stora skillnaden på laxfiske förr och nu

Skriv endast på denna sida!

ACC. N^o R.

7627:8.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter "elin"
Härad: Järrestad Adress:
Söcken: Simrishamn Berättat av: Bernt Nilsson
Uppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Släkttraditioner.

-Jag är av gammal fiskarsläkt. Min mormors far var med i det sista ryska kriget. På mors sida härstammar jag från gamla simrishamnsbor, på fars sida är det blekingebor. Min mormors far blev inkallad i ryska kriget 1808. Han blev mönstrad ombord på korvetten "Karlskorna" i Karlskrona. Det var 600 man som mönstrade in på samma gång som han och resan fortsattes omedelbart till Finland, där de skulle delta i ryska kriget. Slaget blev hårt. De stred så att blodet rann liksom när de spolade däcken på skutor, men seger vann de. Men den blev dyrköpt, ty de förlorade 300 man. Många fick sedan skörbjugg, så att de inte kunde förtära någon mat. Av de 300 dog hälften, och så var det bara 150 kvar. Mormors far var mycket ansatt av sjukdomen han också, men som sjöman slog han sig alltid fram på något sätt. Han träffade en gammal kvinna, som gav honom torkade blåbär, och sjukdomen "stannade upp" så att han blev bättre och fullkomligt återställd. Han hette Holger Pettersson och översatt på danska var det Pedersen. Ja, det var min mormors far det. Han blev på kort tid så bra, att han kunde sköta sitt arbete som fiskare när han kom hem igen efter strapatserna. Men så blev han inkallad igen. Det var danska kriget som nu brutit ut, och han blev tillfångatagen i Köpenhamn. Men en sjöman kan ju alltid ta sig fram, och han talade med vakten ombord i Köpenhamn, där han var tillfångatagen. Vakten hjälpte honom att rymma. Två nätter låg han gömd under Knippelbron i Köpenhamn, och så kom han ombord på en liten skuta, som lastade "pantofflor", och så fick han följa med den till Malmö. Sedan måste han gå till fots hela vägen från Malmö till Simrishamn. Här var inga andra lokomotiv än benen som de gick med. När Norge sedan inkorporerades med Sverige, blev han fångslad. Hela hans proviantering bestod av en brödskorpa i "lommen".

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

7627:9

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Järrestad Adress:
-Söken:- S i m r i s h a m n Berättat av: Bernt Nilsson
Uppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När de sedan skulle ha lön för krigets möda, så var det till att välja mellan två ting: antingen en medalj eller 4/fyra/kronor speciedaler. Han tog speciedalern, ty han behövde pengarna. Han levde i många år efteråt. Han var gift tre gånger och har ännu flera efterlevande än jag t.ex. Holger Pettersson och Katarina Holgersson, som således är kusin till min mor/Se särskild intervju med henne/.

Men nu skall jag fortsätta och tala litet om mor och far ifall det intresserar. Min far var född på Hanö i Blekinge och kom hit såsom fiskare. Då de var ute på fiske, fick de en mycket svår storm en gång, men de fick dessförinnan så mycket sill att båten var fullastad. Vid samma tillfälle kom en skonert och seglade faktiskt över dem. Far räddade sig emellertid i ett stag, men båda hans bröder och båten blev i havet. Han följde med skutan till Malmö. Skutan hette "Örnen", och när han kom till Malmö, var det ingen annan råd än att gå till fots hem till Blekinge. Sedan seglade han, och stundom fiskade han med sina svågrar. De hade särskilda "krononamn" såsom "Lönnsstocken" då. Han började med att passa upp som kajutvakt vid 10 års ålder och lärde sig därför känna havet. Under en svår storm blevo många borta, men han gick ut och räddade två båtar med fyra man i varje alltså åtta man. Sedan mönstrade han ut med en brigg från Karlshamn, som hette "Thule", som skulle gå på långfärd till Kina på sex år. Han var "hyrd" till Kina, d.v.s. han gick inte fram och tillbaka utan låg där stilla hela tiden. Så kom han äntligen hem från sin Kinaresa och lasten lossades i Hamburg. Då hade han gott om pengar, så han hade tänkt ta en examen, men på grund av att han inte var s k r i v k u n n i g, kunde han inte bli sjökapten. Så fick han i stället ta hyra ombord på en annan skonert, "Ocean", som lastade socker i Syd-Amerika. Lasten lossades på Gamla Sockerfabriken i Landskrona.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M 7627:10.

Landskap: Stråne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Järrestad Adress:
Söcken: Simrishamn Berättat av: Bernt Nilsson
Uppteckningsår: 1941 Född år: i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Myteri på fartyget.

Ombord på fartyget var där en hel del ungdom, som också mönstrat på. En del följde med bara för att lära. Styrmännen ombord voro mycket stygga och brutala mot de yngre pojkarna ombord. De fick äntra upp i riggarna mitt i beckmörka natten, och styrmännen slog efter dem med vad för tillhyggen som helst. På resan från Landskrona till Karlshamn sprang de åter med tillhyggen efter pojkarna när dessa skulle upp i riggen, men min far blev då förargad på styrmännen. Han tog själv rodet och styrde in i Ystads hamn. Han gick in i Ystad och begärde av mönstring. Där anmälde han för rätten hur de överordnade hade behandlat pojkarna. Så tog han ut stämning och skaffade sig underskrift av pojkarna, vari dessa bestyrkte hur de blivit behandlade. Pappren lämnade han in till fiskalen, men denne slängde dem i papperskorgen. Men när ärendet kom före vid rätten, blevo de frikända. Det betraktades inte som myteri att far tagit rodet. Han hade bara tagit de unga i Börsvar, och rättens ordförande tackade honom.

Övriga levnadsförhållanden.

-Min moster var gift med grosshandlare Brinck. Vi var tolv syskon, och nu äro vi tre kvar, som allesammans leva i Simrishamn. Jag hade ett gott hem. Det var inte något fattigt hem. Min far var en duktig jägare och så fångade han fågel i garn. Här var en stor engelsk brigg, lastad med ull som strandade, och när den blev vrak, kom det mängder med fåglar, men blekingarna voro påhittiga, och far satte ut "spättegarn", varvid fåglarna flög i näten. De dök ner för att ta korn och fastnade så i garnen. Han halade sedan bara in fåglarna. När vi först talade om att vi fångat fågel i garn trodde oss ingen, men när de sedan såg fångsten, började även andra idka samma näring.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

7627: 11.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Järrestad Adress:
Socken: Simrishamn Berättat av: Bernt Nilsson
Uppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

-Vi skaffade oss alltid torr fisk, som vi blötade, och vi hade dessutom en till två stora grisar, som vi slaktade till jul. Far var en duktig skytt, så vi hade färskt "för jämnan". Vi hade ett gott hem. Vi hade källaren full med mat när det var JUL. En från vart hus skulle gå i kyrkan varje söndag. Det var särskilt ogudaktiga hus, där inte någon gick. Vi hade våra bestämda platser i kyrkan. Kvinnorna satt i sina bänkar, karlarna i sina. Vid julen hade vi lutfisk och gröt, fläsk, kött, sylta och köttkorv. Dessutom hade vi saltat in äl, som vi då åt. På mat led det sannerligen ingen brist när det var jul. Gubbarna tog sin snaps, och så berättade de gamle. Vad man fick veta på den tiden gick mest genom berättelse från släkte till släkte. ✓ Julgran hade vi alltid. Far satte en grankvist i ett litet träblock, Julklappar hade vi också alltid. Min morbror skulle kasta in klapparna till pigan, som han beundrade så smått. Så öppnade han dörren och skrek:
-Ingrid skall ha det!
Men tyvärr blev han aldrig gift med Ingrid.

✓ Stjärngossar

gick omkring med stjärnan, och dessa som vandrade omkring bodde i Norregatan. Det hände i min tidiga ungdom. En av stjärngossarna hette BRANDT. Han var först sjöman och på äldre dagar fiskare. När de gick med stjärnan, hade de en hop barn efter sig, som betraktade följet med häpnad och beundran. De gick ända ut i byarna här omkring. De voro utklädda i alla slags kläder, som på något sätt kunde väcka uppseende. När de sjungit, fick de pengar eller traktering. Det var vanligtvis fem till sex stycken. Förutom Brandt var även "Per Marna" med. Han hade namn efter modern och blev sjöman senare. När de gick, lät de stjärnan snurra.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M 7627:12.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Järrestad Adress:
Socken: Simrishamn Berättat av: Bernt Nilsson
Uppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓Picka ägg.

-Picka ägg på påskdagsmorgonen är en tradition, som jag särskilt vill framhålla, eftersom jag tror att den är något alldeles speciellt för Simrishamn. I fjol hade Gustaf, min dotter, 20 ägg med sig hem, så den lever kvar än i dag. Dagen förut färgades äggen, som skulle användas, och det gjorde man på kvällen. Tidigt vid soluppgången voro de uppe och gick ned till hamnen, där pickningen började. Två och två möttes och slog äggen mot varandra, först den kupiga ändan, sedan den spetsiga, eller tvärtom. Den som fick sitt ägg knäckt, fick betala ett öre. Ibland slog de varandra med löskokta ägg, ifall något bedrägeri uppdagades. De hade mycket spektakel för sig förr i tiden. Den där äggpickningen är ett oskyldigt nöje och en gammal sed så långt jag kan minnas.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7627:13

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: Järrestad

Adress:

~~Socken:~~ Simrishamn.

Berättat av: Bernt Nilsson

Uppteckningsår: 1941

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV✓Kristihimmelsfärdsdagen.

-Kristihimmelsfärdsdagen är enligt min mening den mest välsignelserika dagen på hela året. Kan man ge sig ut och fiska den dagen, så skall man. En gång sade jag till min son:

-Gå ut och fiska i dag. Det är Kristihimmelsfärdsdag. Min son hade inte haft någon fiskelycka på mycket länge, och svarade därför:

-Äsch far. Vad skall det tjäna till? Jag får ingen fisk förrän vinden vänder sig.

-Gå i alla fall, svarade jag.

Han gick, och när han kom tillbaka igen, hade han med sig 33/trettio tre laxar, som fiskhandlaren Eriksson köpte av honom för 1.450 kronor. Den dagen min son fisk.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M 7627:14

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: Järrestad

Adress:

Socken: Simrishamn

Berättat av: Bernt Nilsson

Uppteckningsår: 1941

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVKonstberidning.

-Folk brukade säga om mig: "Du är född samma dag som konstberidningen". Jag föddes den 6 februari. Här var en tysk konstberidning med hästar förr i Simrishamn, och här i staden hade denna "konstberidning" sina hästar "installerade" i köpmansgårdarnas stallar. Här var Björkegren, Kocks, Samuelssons, Malmgrens, som hade stor manufakturaffär och Brincks. Mera vet jag inte om den där "konstberidningen".

✓ Majstång.

-Var förekom majstång i äldsta tid?

-Majstång hade de 1. vid Sillabryggan

2. där som var lämplig plats. Kvinnorna, som hjälpte till att rensa sillen vid båtarna, brukade kläda majstången nere på Sillabryggan. Att de hade på gårdarna känner jag inte alls till.

Ljusinbringningsfesten

har jag aldrig hört någon tala om här, men jag har ju varit den mesta tiden till sjöss.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7627:15

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Järrestad Adress:
Söcken: Simrishamn Berättat av: Bernt Nilsson
Uppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kvinnornas spättfiske.

-Mor berättade för mig, att när mannarna var på sjön förr i tiden så skötte kvinnorna spätttegarnsfisket. De satte ut garnen om eftermiddagen och drog sedan upp dem själva. Här var så mycket spättor. I ett litet garn kunde de få ända till tio tjog, men sedan kom trälarna och förstörde havsbotten. Nu är den så plöjd som en åker, och där kan inga spättor trivas, ty rommen blir förstörd.

Söka kloka vid fiske.

-Gjorde ni aldrig något för att få fiskelycka?
-Tja, där var ju de som sökte kloka.
-Vad gjorde de kloka då?
-Det vet ingen. Det kan jag inte svara på. Men det fanns fiskare som trodde fullt och fast på dem/jär Fiskhandlare Lundquist-uppteckningen/.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7627:16.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Järrestad Adress:
Socken: Simrishamn Berättat av: Bernt Nilsson
Uppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Postöventyr på linjen Bornholm-Simrishamn 1840.

-Danske postmästaren hade en gång kommit hit till Simrishamn sjövägen men under tiden frös sjön till mycket hård. Där var ingen båtlägenhet, och det enda som återstod att göra var att traska över isen med båten efter släp. De gick också mycket riktigt ända från Simrishamn till Bornholm med båten dragandes i släp. Brevbäraren från Bornholm hade sin son med sig. Första dagen tog de fel, för det blev tät dimma, och i stället för att komma till Bornholm, kom de till Hanö. De måste därför ändra kurs, och till sist kom de ända till Hassle på Bornholm men då hade de ingen botten på båten. Detta hände i februari 1840 och det har jag hört gamla berätta, som i sin tur hört det av gamla. De måste sedan bli på Bornholm ända till påskadag, då en dansk båt kom och förde dem över till Sverige igen.

Skriv endast på denna sida!